

3.21 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijaa opinnoissa lukioaikana ja huolehtia siitä, että opiskelijalla on riittävästi sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee siirtyessään jatko-opintoihin ja työelämään.

Ohjaustoiminnan tulee muodostaa koko lukiokoulutuksen ajan kestävä jatkumo, jonka aikana opinto-ohjauksen kurssit tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden hankkia perustiedot ja taidot, joiden varassa heidän on mahdollista suunnitella jatko-opintoja ja pohtia ammatillista suuntautumista. Valinta- tai muissa ongelmatilanteissa sekä päätöksentekotaitojensa kehittämiseksi opiskelijoiden tulee saada henkilökohtaista tai pienryhmäohjausta. Henkilökohtaisessa ohjauksessa opiskelijan tulee voida keskustella opintoihinsa, koulutusvalintoihinsa sekä ammatti- ja urasuunnitteluunsa, tulevaisuuteensa ja elämäntilanteeseensa liittyvistä kysymyksistä. Opiskelijalla tulee olla mahdollisuus käsitellä pienryhmissä asioita, jotka ovat muiden opiskelijoiden kanssa jaettavissa olevia ja joiden esille ottaminen ryhmässä on mielekästä.

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea ja auttaa erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita myös opintoihin liittyvissä käytännön kysymyksissä.

Opinto-ohjauksen tavoitteet

Opinto-ohjauksen tavoitteena on ohjata opiskelijaa itsenäisyyteen ja vastuullisuuteen siten, että hän pystyy suunnittelemaan oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, tunnistamaan opiskeluunsa liittyviä ongelmia ja etsimään tietoa, miten hän saa apua näihin ongelmiin. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy opiskelemaan täysipainoisesti koko lukion ajan, kykenee kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan sekä löytämään omat yksilölliset oppimisen tapansa ja vahvuutensa opiskelijana.

Opiskelijaa tulee ohjata hankkimaan tietoa ja hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologian tarjoamia mahdollisuuksia. Tavoitteena on, että opiskelija tuntee keskeiset jatkokoulutus- ja ammatinvalintaan liittyvät hakuoppaat ja muut tietolähteet sekä osaa käyttää tietoverkoissa olevaa informaatiota itsenäisesti jatko-opintoihin hakeutumisen tukena.

Opiskelijaa tulee ohjata ja tukea elämänsuunnittelun ja -hallinnan taidoissa. Opiskelijan tulee saada ohjausta jatko-opintojen suunnittelussa ja päätöksenteossa siten, että hänellä on tietoa opiskeluvaihtoehdoista lukion jälkeen ja että hän tuntee toisen asteen ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen keskeisen koulutustarjonnan. Tarkoituksena on, että opiskelijalla on valmiudet hakeutua jatko-opintoihin välittömästi lukio-opintojen jälkeen. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy ammatillisen suuntautumisen etsimisessä ja päätöksenteossa arvioimaan realistisesti omia edellytyksiään ja mahdollisuuksiaan opintojen eri vaiheissa. Tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee lukio-opintojaan ja tekee valintojaan tarkoituksenmukaisella tavalla ottaen koko ajan huomioon jatko-opintosuunnitelmansa.

Opinto-ohjauksen tehtävänä on välittää tietoa työ- ja elinkeinoelämästä sekä yrittäjyydestä. Opiskelijalla tulee olla mahdollisuus tutustua eri ammatteihin ja työelämään sekä opiskeluun muissa oppilaitoksissa. Opiskelijaa tulee ohjata siten, että hän osaa etsiä

tietoa muiden maiden tarjoamista opiskelumahdollisuuksista ja työskentelystä ulkomailla.

Aihekokonaisuudet:

Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjäyys

Ohjauksen avulla tuetaan opiskelijan omaa aktiivisuutta ja yrittävää asennetta opiskelussa ja jatkokoulutukseen hakeutumisessa. Opiskelijoille voidaan järjestää mahdollisuus tutustua yritystoimintaan.

Hyvinvointi ja turvallisuus

Opinto-ohjauksella tuetaan jokaisen opiskelijan hyvinvointia ja turvallisuutta koulu-yhteisössä ja eri elämäntilanteissa.

Kestävä kehitys

Ura- ja elämänsuunnitelmia laadittaessa arvioidaan erilaisten valintojen eettisiä seurauksia ja vaikutusta kestävän kehityksen kannalta.

Kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus

Oman kulttuuri-identiteetin tunnistaminen luo myönteistä pohjaa itsetuntemuksen ja itsetunnon kehittymiselle. Ohjauksella pyritään vaikuttamaan kulttuurien välisen rakentavan vuorovaikutuksen kehittymiseen.

Teknologia ja yhteiskunta

Opinto-ohjauksessa tuodaan esille teknologian tarjoamia mahdollisuuksia hyvinvoinnin lisäämisessä ura- ja elämänsuunnittelussa sekä työllistymisessä. Sukupuolten välistä tasa-arvoa teknologia-aloille hakeutumisessa pyritään lisäämään. Teknologia-aloille tutustuttamisessa hyödynnetään yhteistyötä alan oppilaitosten ja yritysten kanssa. Teknologia-alalle suuntautuminen huomioidaan jo ainevalintoja tehtäessä.

Viestintä- ja mediaosaaminen

Ohjauksessa perehdytään tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksiin koulutus- ja ammattitiedon hankkimisen ja urasuunnittelun sekä koulutukseen hakeutumisen väliin. Opiskelijat tutustutetaan valtakunnallisiin verkko-ohjauspalveluihin. Ohjauksessa on tärkeää huomioida kriittisyys uranvalintaan liittyvässä informaatiossa.

Pakollinen kurssi

1. Koulutus, työ ja tulevaisuus (OP1)

Opinto-ohjauksen pakollisen kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa lukio-opintojen aloittamiseen ja suorittamiseen sekä jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvät keskeiset tiedot ja taidot. Kurssiin liittyen järjestetään tutustumista työelämään sekä toisen ja korkea-asteen koulutuspaikkoihin.

Opinto-ohjauksen kurssilla tulee käsitellä kaikille opiskelijoille yhteisiä, lukio-opintoihin, ylioppilastutkintoon, jatko-opintoihin, ammatti- ja urasuunnitteluun liittyviä kysymyksiä sekä kulloinkin lukio-opintojen kannalta ajankohtaisia asioita.

Keskeiset sisällöt

- opintojen rakentuminen ja omien opiskelutaitojen kehittäminen
- itsetuntemus
- omien toimintamallien ja vahvuuksien tunnistaminen
- työelämätietous
- ylioppilastutkinto
- ammatillinen suuntautuminen ja jatko-opintojen pohtiminen
- jatko-opintoihin hakeutuminen
- työelämään siirtyminen

Syventävä kurssi

2. Opiskelu, työelämä ja ammatinvalinta (OP2)

Opinto-ohjauksen syventävän kurssin keskeisenä tavoitteena on lisätä opiskelijan opiskeluvälmiuksia, parantaa hänen itsetuntemustaan ja ohjata häntä perehtymään jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta sellaisiin keskeisiin kysymyksiin, joihin muussa ohjauksessa ei ole mahdollista syventyä. Kurssin puitteissa voidaan tutustua mahdolliseen jatko-opiskelupaikkaan.

Keskeiset sisällöt

- *itsetuntemuksen vahvistaminen ja henkilökohtaisen päätöksentekoprosessin tiedostaminen*
- *mahdollisuus jatko-opiskelupaikkaan tutustumiseen*
- *mahdollisuus työelämään tutustumiseen*
- *henkilökohtaisen ura- ja elämänsuunnitelman käynnistäminen*